

Aluevaalit

Kuntamarkkinat 2021

Johtava lakimies Ida Sulin, Kuntaliiton lakiyksikkö

Idas@twitter.com

Mikä aluevaali?

- Hyvinvointialueiden aluevaltuustojen yleiset vaalit
- Vaalipäivä 23.1.2022, ennakkoäänestys 12-18.1.2022
- Vaalipiiri hyvinvointialue
- Seuraavat vaalit vuoden 2025 kuntavaalien yhteydessä
- Ensimmäisen aluevaltuuston toimikausi 1.3.2022 – 31.5.2025.

Aluevaalien tehtävänjako

Aluevaalilautakunta / AVIn asettama

- Ehdokasasettelun tehtävät
 - Hakemusten käsittely
 - Ehdokaslistojen yhdistelmä ja jako
- Vaalien tuloksen vahvistaminen

Kunnan vaaliviranomaiset

- Keskusvaalilautakunta
 - Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän järjestelyt
 - Ennakkoäänien laskenta, vaalipäivän äänien tarkastuslaskenta
- Vaalilautakunta
 - Vaalipäivän äänestys, alustava laskenta
- Vaalitoimitsijat, vaalitoimikunnat
 - Ennakkoäänestyksen toimittaminen

Vaalikelpoisuudesta aluevaltuustoon

- Yleinen vaalikelpoisuus (Hyvinvointialuelaki 76 §)
 - kyseisen hyvinvointialueen asukas (jonka kotikunta kuuluu kyseiseen hyvinvointialueeseen),
 - on jollakin hyvinvointialueella äänioikeus aluevaaleissa ja
 - jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.
- Kotikuntalaki, eli väestötietojärjestelmään merkitty kotikunta lähtökohtana.
- Äänioikeus jollakin hyvinvointialueella, ei välttämättä siinä missä on ehdokkaana.

Vaalikelpoisuudesta aluevaltuustoon

- Vaalikelpoisuus aluevaltuustoon, rajoitukset (hyvinvointialuelaki 77§):
 - 1. valtion virkamies, joka hoitaa **välittömästi hyvinvointialuetta** koskevia valvontatehtäviä,
 - 2. **hyvinvointialueen palveluksessa** oleva henkilö, joka toimii aluehallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen tai hyvinvointialueen liikelaitoksen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä,
 - 3. **hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö**, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun hyvinvointialueen palveluksessa olevaan henkilöön eikä
 - 4. **hyvinvointiyhtymän** jäsenenä olevan hyvinvointialueen aluevaltuuston osalta hyvinvointiyhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun hyvinvointialueen palveluksessa olevaan henkilöön.

Huomioita!

- Helsingin kaupungissa ei vaaleja, koska kaupungin valtuusto = aluevaltuusto.
 - Ennakkoäänestyspaikoilla voi käydä muiden hyvinvointialueiden äänestäjiä
- Vaalikelpoisuusrajoitukset hyvinvointialueen palveluksessa olevien osalta:
 - Nythän hyvinvointialueita ei ole, joten säännöstä ei käytännössä voida soveltaa.
 - Seuraavissa vaaleissa suurempi merkitys, koska silloin myös organisaatio olemassa.

Ida Sulin

Johtava lakimies

ida.sulin@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi